

.....PATVIRTINTA

Kauno lopšelis-darželis „Vaidilutė“

2023 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 1.6.1-68

**RESPUBLIKINIO IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGŲ
PROJEKTO
„STEAM LIETUVIŲ TAUTOSAKOJE-VAIDILUTĖS“
NUOSTATAI**

Vaidilutė (waidelinnenn, waidlinnen) - senovės lietuvių, prūsų šventosios ugnies kurstytoja, žynė. S. Grunau rašo, kad vaidilutės gyveno Rikojote, saugojo šventąją ugnį, pranašaudavo. Jos privalėjo būti skaisčios, labai kuklios, daug melstis. Vaidilutės gyveno ir kaimuose, atlikdavo religines apeigas, gydė žmones, gyvulius.

Apie vaidilutes istorinių žinių mažai, daugiau legendų ir pasakų. Legendose vaidilutės prižiūrėdavo šventyklų ugnį. Vaidilutė vaizduojama ilgu baltu rūbu, nes lietuvių papročiuose balta spalva yra šventa, o ant galvos dėvėdavo gėlių vainiką.

Senovės lietuvių tikėjime ugnis laikyta šventa, amžina, ji nuolat turėdavo degti šventyklų aukuruose ir namų židiniuose. Šventyklose ugnis buvo reikalinga per religines šventes ir aukojimo ritualui. Šią ugnį turėdavo prižiūrėti vaidilos ir vaidilutės.

Vaidilutė Birutė iš Palangos ištekėjo už kunigaikščio Kęstučio ir vėliau tapo kunigaikščio Vytauto motina. Yra sakoma, kad vaidilutė Birutė dėvėdavo gintaro karolius. Vaidilutė Milda, kaip sako legendos, Kaune, Aleksote kūreno aukuro ugnį deivei Praurimei. Manoma, kad Aleksoto šventykla buvusi jaunų žmonių, meilės ir namų židinio šventykla. Lietuvių tautosakoje vaidilutė - Milda yra mitologinė ir tautosakinė asmenybė, susijusi su ugnimi. Gabija - namų židinio ugnies deivė. Žemyna - žemė kaip deivė. Ji veikia etiologinėse sakmėse yra Saulės ir Mėnulio duktė. Derlingumo, vaisos nešėja, vėlių globėja. Aušrinė - ryto aušros deivė, siejama su Aušros žvaigžde.

Aušrinė stebuklinėse pasakose apibūdinama gražesne už Saulę. Ji Saulei prakuria ugnį, kartais apibūdinama kaip Saulės duktė. Laima - deivė, žmonių likimo skelbėja. Dažnai ji veikia kaip trys Laimos skelbiančios gerą, blogą ir tarpinį likimą. Austėja - bičių ir bitininkystės globėja.

Vaidilutės - lietuvių dievybės, minimos tautosakoje: sakmėse, pasakose, dainose, legendose, dainose, eilėraščiuose.

I SKYRIUS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Respublikinio projekto „STEAM lietuvių tautosakoje-Vaidilutės“ (toliau – Projektas) nuostatai reglamentuoja Projekto tikslą, uždavinius, vykdymo tvarką.
2. Projekto koordinatorė – Kauno lopšelio–darželio „Vaidilutė“ direktorė Sigita Krasauskienė;
3. Projekto organizatoriai: Gilija Krivoščenkienė, ikimokyklinio ugdymo vyresnioji mokytoja Ingrida Navickaitė, ikimokyklinio ugdymo vyresnioji, Justina Simanavičienė, ikimokyklinio ugdymo vyresnioji mokytoja, Roberta Urbanavičienė, mokytoja.
4. Kauno miesto švietimo inovacijų centras.

II SKYRIUS

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

1. **Projekto tikslas** - skatinti vaikų domėjimąsi lietuvių tautosaka, sakmėmis, pasakomis, mitologija, ieškoti nestandartinių, kūrybiškų būdų lietuvių tautosakoje ir integruoti STEAM idėjas į lietuvių tautosaką, sakmes, pasakas ir lietuvių dievybėse-Vaidilutėse.
2. Uždaviniai:
 - 2.1. Ugdyti vaikų mąstymą, fantaziją, kūrybiškumą.
 - 2.2. Ieškoti įvairesnių priemonių kūrybiniam sumanymams perteikti.
 - 2.3. Lavinti domėjimąsi lietuvių tautos istorija ir tautosaka.

III SKYRIUS

PROJEKTO DALYVIAI

Projekte kviečiami dalyvauti: respublikos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų vaikai ir pedagogai.

IV. SKYRIUS

PROJEKTO ORGANIZAVIMO TVARKA

1. Vaikai kartu su mokytojomis ar tėveliais (globėjais, rūpintojais), pasitelkdami savarankiškai pasirinktas kūrybinės raiškos priemones, piešia arba gamina labiausiai patikusią Vaidilutę

integruodami STEAM elementus.

2. Projekto dalyviai **iki 2024 metų kovo mėn. 30** el. paštu **vaidilute.projektas@gmail.com**, pateikia kūrybišką, originalią, estetišką kūrybinio darbo nuotrauką JPG formatu. Ant kiekvienos nuotraukos vaizdinės pusės dešiniame, apatiniame kampe užrašomas pasirinktos deivės vardas su STEAM elementais, miesto ir įstaigos pavadinimas.

3. Projekto dalyviai užpildo dalyvio anketą (žr. 1 priedas) ir atsiunčia kartu su projekto nuotrauka.

V. SKYRIUS

PROJEKTŲ DALYVIŲ KŪRYBINIŲ DARBŲ APDOVANOJIMAS

1. Visiems projekto dalyviams bus įteikti įstaigos padėkos raštai.
2. Projekte „STEAM lietuvių tautosakoje-Vaidilutės“ dalyvaujantiems pedagogams bus parengtos Kauno švietimo inovacijų centro skaitmeninės pažymos ir patalpintos Kauno švietimo inovacijų centro svetainėje.

VI. SKYRIUS PROJEKTO TRUKMĖ

1. Nuo 2024 metų kovo 1 dienos iki 2024 metų kovo 30 dienos.

VII. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Dalyvavimas projekte reiškia, dalyvių sutikimą, kad kūrybiniai darbai būtų fotografuojami, nepažeidžiant bendrojo duomenų apsaugos reglamento nuostatų ir talpinami Kauno lopšelio-darželio „Vaidilutė“ švietėjiško pobūdžio socialinio tinklo Facebook grupėje.
 2. Projekto organizatorius įsipareigoja neviešinti projekto dalyvių pateiktos asmeninės, kontaktinės informacijos.
 3. Projekto organizatoriai, esant būtinybei, pasilieka teisę keisti taisykles, dalyvavimo sąlygas.
-

DALYVIO ANKETA

Įstaigos pavadinimas	
Grupės pavadinimas	
Pedagogo ir/ar tėvų (globėjų, rūpintojų) vardas, pavardė	
El. paštas (padėkai atsiųsti)	